

ARQ Kenniscentrum
Impact van Rampen
en Crises

PSH na een aanslag: extra vragen

Preparatie aanscherpen door te werken
met scenario's

PSH na een terroristische aanslag

Preparatie aanscherpen door werken met scenario's

Het werken met een scenario geeft inzicht in de uitdagingen die een aanslag kan stellen aan de voorbereiding en uitvoering van de psychosociale hulpverlening. Een scenario is eventueel van tevoren zelf verder aan te vullen. De vragen in dit document bieden nog extra voorbereiding op de terrorisme scenario's ([zie document online](#)) en de andere opdracht ([zie document online](#)) daarbij. De vragen zijn geclusterd op vragen van scholen (2 dagen na de aanslag), gemeenten (4 dagen na de aanslag) en huisartsen en praktijkondersteuners (14 dagen na de aanslag).

Vragen van scholen

2 dagen na de aanslag – Wie zijn de getroffen?

Situatie

- Bij terrorisme wordt de volledige maatschappij geraakt. Overheidsinterventies dienen zich daarom niet alleen te richten op direct getroffenen maar op de hele maatschappij.
- De ondersteuning aan scholen richt zich in eerste instantie vooral op de scholen die te maken hebben met rouw om directe slachtoffers, zoals kinderen, ouders of docenten.
- Maar ook op veel andere scholen, zowel binnen als buiten de getroffen regio, speelt de vraag 'hoe gaan wij hiermee om?'. Zij merken de impact ook. Bijvoorbeeld doordat kinderen, ouders of docenten iemand kennen die omgekomen is of gewond is geraakt. Ouders en docenten maken zich zorgen, o.a. over het effect van beelden en verhalen op kinderen.
- Ook hebben ze te maken met spanningen in groepen jongeren met een moslimachtergrond. Of met kinderen die vanuit een vluchtverleden bang zijn dat het (weer) oorlog is of die last hebben van nachtmerries en herbelevingen.

Concrete vragen van scholen

Hoofdvraag: In welke mate en op welke manier dient er aandacht te zijn voor deze situatie? Of is het beter om zo snel mogelijk terug te gaan naar normaal?

Kinderen in de klas

- Is er materiaal beschikbaar hoe je hierover kunt praten in de klas?
- Wie kunnen we om raad / informatie vragen?

Ouders

- Is het verstandig om een ouderavond te organiseren?
- Hoe praat je hier als ouder met je kind over? Hoe leg je dit uit?
- Moeten we er rekening mee houden dat dit op langere termijn (af en toe nog) impact heeft, of gaat dit na verloop van tijd over?

Teamleden

- Hoe ondersteunen we docenten?
- Hoe gaan we om met teamleden die ook bang zijn?

Vragen van gemeenten

4 dagen na aanslag – Registratie en overdracht zijn complex

Situatie

- Getroffenen zijn verspreid over heel Nederland. Intussen is duidelijk uit welke gemeenten de overleden slachtoffers en hun nabestaanden kwamen. De betreffende burgemeesters hebben nabestaanden bezocht. Verschillende gemeenten in jouw regio (en daarbuiten) worstelen nog met de vraag wat er verder nodig is en wat daarin hun verantwoordelijkheden zijn. Ze vragen om advies voor de nazorg op langere termijn.
- Het beeld van de groep van gewonden en hun familie en alle op verschillende manieren indirect getroffen is nog diffuus en onvolledig. De vraag wie getroffen zijn laat zich lastig beantwoorden. Daarom is het moeilijk in te schatten om hoeveel mensen het gaat en hoe deze bereikt kunnen worden.
- Daarnaast wegen gemeenten af of het verkondigen van informatie/handelingsopties en het actief benaderen van mensen niet tot extra vraag leidt. In hoeverre kunnen ze vertrouwen op de kracht van de gemeenschap zelf?

Concrete vragen

Hoofdvraag: Welke houding nemen wij als gemeente aan?

Doelgroep inventarisatie

- Tot welke groepen moeten we ons richten? Hoe kom ik aan de informatie om doelgroepen in kaart te krijgen?
- Welke boodschap dragen wij als gemeente uit?
- Wat voor hulp is er per groep nodig? Welke interventies zetten we op?

Bereiken van doelgroepen

- Hoe actief gaan we te werk om betrokkenen te bereiken?
- Op welke manieren verspreiden we informatie? En wat voor informatie verspreiden we wel en niet?
- Hoe bereiken we betrokkenen? Hoe sluiten we aan op bestaande initiatieven (lotgenoten groepen/support groepen)?

Vragen van huisartsen en praktijkondersteuners

14 dagen na aanslag – Hoe houd je zicht op aanbod/kwaliteit hulpverleners?

Situatie

- In verschillende landen zagen we dat terrorisme zo'n grote impact heeft, dat de zorgbehoefte hoger is en zelfredzaamheid lager. Er ontstaat dan een grotere druk op de huisartsen en praktijkondersteuners. Het is essentieel dat het netwerk van hulpverlening in de regio met elkaar in verbinding staat (doorverwijzen) zodat de instanties en hulpverleners elkaar vinden.
- Huisartsen en praktijkondersteuners vanuit de getroffen regio en daarbuiten benaderen de GGD met uiteenlopende vragen. Ook andere huisartsen worstelen met vragen maar weten niet goed wie ze moeten benaderen of waar ze terecht kunnen.
- De vragen zijn ook aanleiding om actief vinger aan de pols te willen houden via de huisartsen, en ook als zij er zelf geen vragen bij hebben, wel via hen te kunnen monitoren in hoeverre mensen ook op langere termijn klachten overhouden aan de gebeurtenis.

Concrete vragen

Coördinatie hulpverlening

- Hoe ga je als GGD om met de vragen van huisartsen en praktijkondersteuners? Hoe coördineer je dat en wie heeft daarin de regie?
- Hoe ga je de samenwerking aan met huisartsen in de regio die nog geen contact gezocht hebben?
- Hoe zorg je voor een goede registratie en monitoring van patiënten die via de huisarts zichtbaar worden?

Inhoudelijk vragen van huisarts

- Hoeveel patiënten met klachten n.a.v. de aanslag kunnen we verwachten?
- Naar wie verwijzen we door als dat nodig blijkt te zijn?
- Moet ik deze patiënten registreren en melden? Hoe houd ik zicht op deze mensen? Wie doet de monitoring?